

CATALVNYA SOCIAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: BAIX ST. PERE, 1, 3 i 5, BARCELONA APARTAT 273
TELEF. 1114

L'escomesa

Ve de lluny. Es un doll d'iniquitat, que mai no para de fer-nos mal, un hora escorrent-se insensiblement, un altra envaint-nos els camps a torrentades, ara sobtant-nos amb un diluvi d'aigua i pedra, que tot ho malmetrà. El cas és no deixar-nos en pau, que fa rics i forts els pobles. Catalunya fa mal d'ulls; i no convé que es redreci per dins ni per fora. Cal neulir-la, treient-li de dret sang; i pel si encara així n'hi quedava, ja la corsecarà la fam.

¿No ho veieu, gent de la terra, que és l'hora de no lluitar a casa, quan la escomesa ve de fora? Obrers, perquè us deixeu enmatzinar, cercant el reialme de la misèria, afavorida pels vostres esbojarraments, que fins ara han estat la sangria de la pàtria? Deixeu les armes fraticides i gireu el cap a la ponentada. Ja en tornarem a parlar dels vostres sindicats, no ens oblidarem pas de la vostra mellora, que és un ideal nostre. Ara us cal fer un altra feina. La riquesa vostra, la riquesa detots, s'ens en va de les mans. La nostra indústria, que ens ha fet sempre gloriosos, ens l'acaben de masegar brutalment. I tot s'enrunarà, si no parem la escomesa. Veniu tots, amos i obrers, i els que no ho sou també, a aixecar el sometent del treball.

Bé prou ho saveu. Les noves tarifes de l'Aranzel son l'ensorrada de tot el nostre estat social. Si no l'esmenen, la nostra ma d'obra queda aniquilada.

Els amos no guanyaran res; però els obrers ho perdran tot. Ara estan en vaga uns cent mil treballadors; amb poques setmanes més no treballarà ningú. De la feina, que nosaltres no podem fer, els estrangers s'en gaudiran: i el pa, que nosaltres mateixos ens podríem pagar, l'haurém de mendicar als altres.

¿Perquè no ho deixem tot, germans de pàtria, i no ens redrecem per salvar la casa, el camp i la vinya, l'obrador i la fàbrica i aquesta força de les mans, que Déu ens ha donat per treballar i el nostre enginy, que les fa feineres? Si no ens escolten, cridem fort, que ens sentiran. Si no ens volen entendre, perquè ens saben desavinguts, ajuntem-nos ben units, que prou ens veuran, si no ens senten.

Ara és l'hora de l'armistici. No hem d'ésser d'un cantó per anar contra els de l'altre que tots som uns els que anem a la misèria. Ara ens podríem fer perdonar tants de pecats com hem fet. Tornem-nos una mica més bons i trevallem junts perquè la fam no acabi la mala obra de la sang. Rics, ¿perquè us divertiú encara si ben aviat el plor dels humils, com una maledicció, ofegarà les vostres rialles? Vingui la austeritat a posar terme als vicis de l'abundor. Donem-nos tots les mans per refer en el dolor l'amistat perduda i després de acotar-nos humilment perquè Déu ens perdó, redrecem-nos ben units en virtut i concòrdia a defensar el treball, que ens volen pendre. I fem-ho depressa. Que si tardem, no més hi haurà ira als cors i no tindrem pa a taula, ni foc a la llar.

EL QUE PASSA

ESPANYA ENDINS

L'aranzel provisional publicat pel Govern ha aixecat fortes protestes en la major part de les regions, especialment a Catalunya. En Veritat pot dir-se que constitueix una obra desgraciada, ja que demostra la total absència d'un criteri econòmic, car està plé de contradiccions. Especialment, les indústries llanera i siderúrgica trobarien la seva mort en aquesta trista obra del Govern si la mateixa no fos esmenada. I a Tarrassa i Sabadell, sobretot, ben aviat tocarien els obrers les seves conseqüències, ja que la gran majoria de fàbriques serien tancades. Sortosament, es confia en que molt aviat vindran les rectificacions necessàries, ja que el Govern no pot tenir criteri tancat en la mateixa ja que comença per no tenir tant sols criteri.

Tampoc el Ministre de Foment ha encertat en la qüestió de l'exportació de l'oli, ja que, a pesar del permís, no se'n exporten gens.

Així mateix el projecte de transports presentat pel propi Ministre sembla destinat al fracàs. Començant pel propi Consell Superior de Foment, les corrents generals i opinions mostrades entorn al mateix, no li són pas massa favorables.

Les Corts segueixen entretenint-se en el projecte de contracte de tabacs. ¿No hi haurà, a hores d'ara, coses més importants a Espanya?

La política no ofereix novetats de cap mena. Els lliberals fan una petita guerra al Govern, però no li donen cap batalla definitiva. No s'atreveixen perquè no està, potser, prou afermat el pacte entre ells, i no volen recollir una herència una mica gravosa. Una assemblea reformista, una assemblea més!; un poc de moviment durant les eleccions provincials de Juny proper... i prou.

Barcelona ha passat de molts mesos ençà, per la primera setmana blanca, sense taques de sang. Déu faci que sigui aquest el pròleg de la seva pau, que bé es mereix!

El Rei ha anat a Màlaga; i ha començat a Madrid un Congrés de la Propietat Urbana.

ESPANYA ENFORA

Les eleccions italianes no han resultat tant favorables a en Giolitti com feien creure les informacions dels primers moments. Aquest ha quedat amb una majoria molt flaca, que farà necessària, altra vegada, la col·laboració del partit popular catòlic o la del partit socialista. En canvi, han estat derrotats els comunistes i els *fascisti*. Italia, mostrant-se una volta més equilibrada, ha fugit dels extremismes i de les violències.

L'assumpte de les reparacions va per camins de solució. El Govern alemany aplica tot el seu esforç al compliment dels compromisos del Tractat de Versalles, tant en el que feu en les reparacions, com en el desarmament de les legions alemanyes, especialment de les bavareses. Ins la premsa de París sembla mostrar-se prou satisfeta de l'actitud del nou Canciller del Reich.

La qüestió de l'Alta Silèsia no ha trobat encara una definitiva solució. De totes maneres, el Govern polac potser s'ha començat a convencer de les equivocacions i dels perills de la seva primera posició, i per certs senyals sembla notar-se ja una rectificació de procediment cap al camí del bon seny.

Anglaterra continua tenint els mateixos greus problemes amb Irlanda, la India, l'Egipte... Respecte a Irlanda, però, s'insisteix amb que en Valera conferenciarà amb Lloyd George cercant camins de concòrdia. Ho necessita molt Irlanda, però no ho necessita menys Anglaterra.

Al Cairo, hi ha hagut desordres amb motiu de la comissió que ha d'entendre en la discussió del seu Estatut, amb Anglaterra. Fiume està en plena anarquia, car les lluites entre nacionalistes, comunistes i *carabini* hi són en el seu moment més agud. Rússia segueix procurant relacions comercials amb el capitalisme dels demés Estats. El Japó ha enviat a Europa el seu príncep hereu.

Les relacions entre el Vaticà i França han culminat en el nomenament dels respectius Embaixadors...

ONESELF.

Al voltant de la sindicació agrària

I

Sense menyprear altres factors històrics de més enllà i de més ençà, podem dir que les idees de la Revolució francesa, introduïdes a Catalunya a empentes i reculades pertorbaren profundament, d'una manera definitiva les valors tradicionals de la nostra pagesia que la mantenen anys há en una estabilitat ponderada.

Aquesta pertorbació no afecta de cop i volta el règim de la propietat, seguint aquesta en el seu *statu quo*, i com suspesa en la seva evolució, per les supresions que havia sofert el nostre Dret al ser subjectats definitivament a Espanya. Però posà el revulsiu d'idees, que temps endavant havien d'atenyer de prop la vida de la nostra pagesia, les relacions d'amos i parcers, i vonvertir-se en promoció i guiatge en els pactes, lluites i contractes entre ells.

Les guerres provocades entre nosaltres, en cas que al lluny, per aquelles idees, el mateix la de la Independència que les altres dues civils, com tots els pronunciaments i avalots continus, estudiant la deserció de les nostres cases pairals a ciutat, o la mort definitiva d'algunes, se troba més d'una prova de que si l'esperit decadentista de la Catalunya dels vuitcents ne provocà i inicià l'immigració, les guerres i avalots que diem l'acceleraren i enrunaren el patrimoni secular de altres més. Tot això donà lloc que els pobles quedessin sense autoritats socials, sense valors geràrquics, al punt d'ésser més necessàries i que el petit pagès, parcer o arrendatari o censualista esdevingués sol, sense el consoci i l'adjutori de l'amo, quant l'encariment de la vida i el desenrotllament font de l'Agricultura a tot arreu, l'aplicació dels químics i de la maquinària agrícola feien més imprescindible el seu guiatge i companyia.

Potser tampoc és endebades senyalar el fet, les cases pairals pageses que superant totes les crisis, romangueren aferrades a la terra moltes, més tart, sucumbiren víctimes de l'avenç del temps. L'encariment de la vida qu'hem notat i l'augment de tota mena de despeses, no essent paralelament acompanyades de l'augment de producció de la terra, per manca de capacitat tècnica per mor en la absència d'un govern nostrat que li hi desvetllés l'amor a les ciències agrícoles diem

que desequilibrà l'economia domèstica d'aquestes famílies riques de pagès enrunant-se'n moltes.

Per altre banda el nostre Dret sense orgue adequat que l'evolucionés a les necessitats del temps i a les exigències noves de les gents, portava cap a ciutat tots els fradisterns de les famílies, i deixava sol l'hereu amb una immensitat de terra de sobres per a la perdurabilitat de la família, i que, no comptant amb mitjants per explotar-la, o resultant-li anti-econòmic el conreu per l'encariment dels jornals, i la deficiència d'utilitge havia de deixar inculta forçosament

Així en aquestes circumstàncies socials, desaparescudes moltes de les nostres cases exemplars empobrides o desprestigiades altres, no pogueren imposar la seva gerarquia en un període crític. Arreconades les armes després de la darrera guerra civil, apaibagats en mica en mica els esvalots poulars, les idees, les noves i les belles, les que s'imposaren, i les que sucumbiren, seguiren fent de les seves a tot arreu, però on causaren més malastres fou en els pobles. En aquestos, es pot dir, que la guerra civil continuà pèrfida i endiablada. Es clar que no és la lluita noble i cavallerivola pel triomf de les idees, sino una guerra de venjances, odis i rencors, a través de les quals se pot notar ultra la monomania anticlerical i la contrària, l'enveja i l'odi del pobre contra del ric. El castell de batalla a conquerir des de on se dispara la sageta mortal contra l'adversari es el municipi. Les barricades o les trinxeres son els mateixos carrers el dia de les eleccions. L'arma, l'arma terrible, el vot, i totes les estires cordetes de la legislació. El nou senyor, és el cacic: no el que viu a la capital de província o a Madrid i que només venen en temporada de eleccions, sino el que viu al poble que tracta de *tu* als governadors, i destitueix presidents d'Audiència i delegats d'hisenda. Qui l'escriurà l'història del nostre caciquisme rural?— En aquestes paraules, encara els parcers i arrendataris no presenten reivindicacions als amos. Però tot això ja vindrà. Per ara ja son retudes la gerarquia, la dependència social, el respecte mutu, la fidelitat, l'obediència i l'autoritat esdevé sobres el més astut intrèpit i poc ecrupulós.

Mentrestant la Providència preparà un fet que ja afectà de més aprop el règim de la propietat rural i feu esclatar les primeres guspises de la lluita social propiament, i del qual ens en ocuparem en un segon article.

Angel de la G. GRAU.

Fomentem l'estalvi

Hi ha un adagi català que molt encertadament diu: «Llaura ben endins que pa tin-dràs». I això és veritat. Son molts els que sense cap esforç i sacrifici voldrien gaudir de les mateixes aventatges que aquells que amb grans treballs les han arribat a conquerir i voldrien ésser savis sense estudiar, fadrins sense aprenentatge i així per l'estil. Quel-com d'això passa amb l'estalvi, car més de un cop s'ha dit: Ah! si jo tingués cent pesse-tes! i pràcticament res fan per a obtenirles i en un instant voldrien que tot s'els hi do-nés pastat i a punt de coure. L'estalvi que és virtut i sacrifici es fa tant més produc-tiu com més constant i ordenadament es rea-litza. L'estalvi a la bona de Déu dona molts pocs resultats, però l'estalvi continuat i amb disciplina és el fonament de les grans fortune-s, car tenint el mateix per finalitat la constitució d'un capital, aquest es constitueix mitjançant la imposició constant, el tant per cent d'interés i el temps. Si suposem que un individu economitza al mes una pesseta i que dita pesseta mensualment ingressa en una Caixa d'Estalvis, el mecanisme d'aque-lla economia mensual (imposició constant) combinada amb el 3 per cent d'interés (tant per cent) i amb els anys (temps) és la se-güent:

Anys	Capital imposat		Interés acumulat		Capital obtingut	
	Pessetes	Cts.	Pessetes	Cts.	Pessetes	Cts.
5	60		4 48		64 48	
10	120		19 24		139 24	
15	180		45 90		225 90	
20	240		86 36		326 36	
25	300		142 82		442 82	
30	360		217 84		577 84	
35	420		314 25		734 35	
40	480		435 78		915 78	
45	540		586 12		1126 12	
50	600		769 97		1369 97	

i aquell petit interés que el primer any, és tan insignificant, car ja se sap que l'inte-rés del 3 per cent en un any i per a un ca-pital de una pesseta és el de 0'03, el de un mes 0'0025 i el de un dia 0'00008, poc a poc va aumegtant fins a ésser amb el temps més crescut que el capital que s'ha imposat. I amb aquest exemple s'ha partit de l'expres-sió més insignificant del que es pot econo-

mitzar i que molts setmanalment i fins dia-riament malversen en tavernes, i altres llocs de disbauxa, els diners que amb tants afanys han guanyat.

Si bé a Catalunya, son molts els pobles que compten amb organismes oficials per a l'estalvi, n'hi ha també bastants que per di-verses circumstàncies no tenen cap entitat que el practiqui, quan fora molt convenient que arreu de la nostra terra hi existissin delegacions d'aquestes entitats per a fer més intensa la missió moralitzadora que realit-zen. I com sia que aquest inconvenient no es pot solventar tan fàcilment com sembla, es podria facilitar la seva solució procurant que en els patronats i associacions catòliques es constituïssin caixes auxiliars dels organismes oficials de l'Estalvi. I si això no pogués ésser crear seccions d'estalvi a càrrec dels dits pa-tronats i associacions per a quin règim s'haurien de tenir en compte les següents condicions que entenem essencials:

ORGANITZACIÓ DEL ESTALVI

- Reglamentació per als imponents menors d'edat.
- Reglamentació per als imponents majors d'edat.
- Reglamentació per als imponents colec-tius (marit i muller).
- Imposició mínima o màxima per a l'en-capsalament de llibretes.
- Imposició mínima o màxima per a les demés imposicions.
- Reglamentació dels reintegres.
- Reglamentació del interés en relació a les imposicions, als reintegres i al ca-pital.
- Data de l'abonament de l'interés.
- Reglamentació de l'estalvi en ses diver-ses modalitats (sagells d'estalvi, estal-vi a domicili).
- Inversió dels capitals imposats.
- Estatuiment de la Reserva pels guanys o perdues que hi haguessin.
- Comptabilitat adoptada.
- Patronat de govern i administració.

I aquesta tasca la entenem factible en nos-tra terra i a l'ensens la creiem verament so-cial i educativa, car l'estalvi crea virtuts, mentre que les disbauxes engendren vicis i son les virtuts i no els vicis els que fan grans els pobles.

R. CAPDEVILA.

El problema dels patrons

Fa poc temps, al despaig d'una fàbrica el director canviava impresions amb els caps de secció i els tècnics. Es tractava d'augmentar la producció, de millorar els procediments, etc. Es parlava d'adquirir la màquina A, el motor B... Primer, la conversa havia començat sobre el tema que és invariable des de cinc anys ençà; la mala voluntat obrera. Remontant el diàleg al seu origen, sortí el gerent amb una pregunta que resumia el neguit principal d'aquesta època.—Escolteu, digué, i la màquina per a fer obrers, on la podríem trobar?

Algú que ho escoltava pensà:—Sabeu on la trobareu, la màquina de fer obrers? Al mateix constructor de la màquina de fer amos. Amos i obrers ixen d'una mateixa manufactura. El problema de tenir bons obrers és el mateix del haver-hi bons patrons.

Una bona part dels qui actüen en el catolicisme social, potser d'això no s'en ha adonat prou. Han comés la falta d'haver prescindit dels patrons, de desconfiar-ne com si no n'hi hagués res a esperar, com si no fossin gent cristiana i susceptible d'elevació, com si fos indiferent pel benestar dels obrers tenir o no tenir bons amos, com si els amos no poguessin fer moltíssim bé al treballador, i ço que encara és més important, com si no li poguessin fer moltíssim mal.

Caient, com en altres coses, al parany de les doctrines revolucionaries, aquesta tendència social ha fomentat l'idea de que l'associació obrera de resistència, dona a l'obrer isolat el mitjà d'equilibrar-se amb son patró; i ha caigut en l'erro d'oblidar que la sindicació no resol pas la desigualtat de posició econòmica respectiva. I, sobre tot, tampoc ha previst la segona fase, que és la associació de resistència patronal, que centuplica la força dels amos, i davant la qual l'obrer, tant si es isolat, com si està associat, ha de sucumbir sense remei.

Que es recordi el gran locaut general de Desembre 1919 a Febrer de 1920, el qual donà la victòria als patrons, restablint la disciplina a l'interior de les fàbriques, i terminant amb la sobirania dels delegats. Però consti que el triomf fou degut al fet mate-

rial de la solidaritat patronal, no al tenir raó. Sense raó, el locaut també l'hagueren guanyat els patrons de la mateixa manera.

Quina, doncs, es la sort dels pobres? Això vareig escriure en acabant-se el locaut, quan tornaven, sotmesos, els obrers, a les fàbriques, signant les fulles d'inscripció (o deixant-li, oh dolor! moltíssims, la ditada de tinta, declaratoria de no saber escriure) després de dos mesos i mig (en algunes fàbriques tres mesos) de viure sense setmanada. Llavors es quan vaig veure clar per primera volta el valor respectiu dels factors del problema obrer. La sort dels pobres no és pas a l'unió dels rics, inexpugnable. Sino a l'ho a l'unió dels pobres contra els rics, inexpugnable. Sino a l'honestetat dels rics. La defensa dels obrers és la consciència dels patrons.

Quan jo dic això, es creuen molts que jo vaig sempre a la banda dels amos. Si això és cert, demano jo, com es, doncs, que els amos no van a la banda meua? Com s'explica que salvada mitja dotzena de molt honorables excepcions, la major part dels amos no es senten pas abrigats per la meua defensa? Vet aquí. Jo vaig amb els patrons,... però els patrons no venen amb mí. Quina és la causa?

També em diuen, altres: «ah, si això ho llegissin els obrers?» o bé perquè «no aneu a predicar als obrers?» «perquè no feu propaganda entre als obrers?»—Jo responc: jo escric per als qui estan més a la vora meu. Jo parlo per als meus; per aquells amb els quals convisc. Convivint amb patrons, tenint amics en aquest estament, per ells principalment escric i parlo. Jo ja estaria ben content que m'escoltessin. En realitat jo no tracto pas de convèncer obrers però sí de convèncer patrons.

La educació del patró! La formació del patró, del bon patró, del patró cristià!: aquesta és la gran missió que molts catòlic-socials no saben veure que en la tasca social primera en ordre, i certament la més pràctica, la més positiva, la més eficaç per al bé moral i material dels operaris.

Si, comptat i debatut, ja s'anirà veient, que la formació de bons patrons és el més gran servei que hom pot fer a favor de la classe obrera.

R. RUCABADO.

Corpus

El Corpus es la festa de les festes. N'hi ha de més alegres, de més íntimes, de més sorolloses, de més suaus; però aquesta es la solemne, la gran: es una festa tota d'or.

En el sol que hi fa, ja hi ha l'or de l'estiu, i en els serrats, hi ha l'or de la ginesta que plou a la tarda pels carrers de la ciutat, revestint d'or a la gentada que oneja entorn de la processó, que a poc a poc avança; l'or de la cera encesa, l'or de les vestidures i de les capes pluvials dels capellans, l'or vibrant de les trompetes, l'or mistic de la Custòdia.

Quan la Custòdia ha passat i ja s'ha fet de nit darrera d'ella, les tenebres semblen més tenebres i la gent s'empeny cercant llur cau a les palpenes, enlluernats encara d'aquella visió d'or de tot el dia.

Voldria saber-la dir la solemnitat del Corpus, el misteriós encís d'aquest gran Dijous. El dijous ja ho té sempre un no sé que de solemne, no es veritat?, quelcom de festa, no formal sinó íntima, espontània, i per això mateix més deleitosa que la del diumenge. I el dijous de Corpus és també el dijous de l'ànima.

En els aires hi ha una festa que no es veu, i igualment, en la pregonesa de totes les coses. Pels carrers, sembla que tothom porti vestit nou i que la ciutat estiga de sí tota guarnida, ja abans de la pluja olorosa de la flor d'aquest dia i del voleiar en els balcons dels damassos de colors vius a la llum suau de la tarda, quan resonen les campanes pausadament i amb gran magestat, i es senten músiques per tot, i el canó, lluny, de tant en tant. Tot sembla que canti. Tot se torna fonament transcendental. Tot vol dir quelcom molt gran que no pot dir-se amb paraules. Voldria poder-la dir la solemnitat del Corpus, el misteri del dia; el Cos del Crist viu en el pa i el vi de la Eucaristia... Però, per això, caldria la veu d'un àngel. Els ha nodrit amb la flor del blat, diu avui el sacerdot repetint al Salmista en l'introït de la missa. La flor del blat, l'essència més pura de la terra, es el cos mateix del Crist. El Pa, que nodreix el cos, es Deu, vida de les ànimes. Pensant aquestes paraules, en la consumació dels segles, el mon no n'aixugarà el sentit, que es el misteri de la creació i de tota vida. I aquesta meditació constant i que no s'acaba, fa viure al mon en perpètua florida d'eternitat.

Preneu i mengeu: aquest és el meu cos; preneu i beueu: aquesta és la meva sang. El que menja la meva carn i beu la meva sang,

viu en mí, i jo visc en ell. El qui mengi aquest pa, viurà eternament». Aquest misteri de l'amor infinit, el mon esmerça tota la sabiduria dels seus segles en contemplar-lo sense entendre'l; però la fe del més ignorant, sense entendre'l, el veu clar com el sol.

La Eucaristia és el misteri del Dijous Sant; però aquest misteri d'amor és, llavors, enfosquit pel gran Dolor del dia següent: s'avança damunt d'ell en tràgica ombra de la creu, i la festa d'amor que no ha pogut expandir-se en aquell amorós començament de la primavera, resta glatint-hi al bell fons.

Deixa passar damunt seu la desenfrenada alegria de la Resurrecció, el lluminós encís de l'Ascensió, que és quan els clavells floreixen, la Pasqua de l'Esperit Sant (quan malduren ja en la planta les promeses de la primavera); i llavors, penetrat per totes aquestes festes, un cop el Crist és el cel i l'Esperit predica ja en la terra, inflades les espigues, ardent el sol a l'entrada de l'estiu, i les ginestes florides com milions de ciris encesos en el tabernacle de les muntanyes, esclata el misteri de l'amor, l'Eucaristia, en aquest gran Dijous de Corpus, que la seva solemnitat ho inonda tot.

Voldria poder dir la mística simetria d'aquests tres dijous: el Dijous Sant, el dijous de l'Ascensió i el Dijous de Corpus, oscil·lant sempre a igual distància l'un de l'altre en el calendari, a la mercé de la lluna plena de Març i el primer immensament dolç, el segon purament alegre, el tercer de solemne resplendor; el Crist s'entrega, el Crist se'n va, el Crist resta eternament: Deu en la terra, Deu en el cel, Deu per tot, omplint l'univers d'amor i a l'home, de majestat.

El dia del Corpus és el dia de la majestat de l'amor. Heu's aquí l'Hostia blanca, la cosa més pura i més senzilla de la terra, convertida, per dó d'amor, en eix de la vida, i passada entre resplandors, cànecs, músiques, olors, entre crits i salves, emportant-se'n les gentades darrera seu, postrant-les en terra en defalliment d'amor; de tant senzilla, immensa; de tant amorosa, terrible; de tant terrena, celestial.

Voldria poder dir la solemnitat del Corpus, la festa de l'ànima que es fa Cos, del Cos que és ànima.

Joan MARAGALL.

Aquest article no figura en la sèrie catalana de les obres completes del gran poeta.

Jo, pecador...

La Providència que es serveix sovint dels flagells per tal d'obrir-nos els ulls de l'ànima, ensopits i dormilègues quan tot va bé, ha permès que jo, qui altrament tal vegada hauria passat els darrers anys de ma existència sense fer res de profit per als meus germans, fos desvetllat d'horror per l'estrall abominable que tantes d'ànimes perd; i, davant d'això, comprengué el deure en que estem tots, absolutament tots els homes de bona voluntat, qui per aquest sol fet gaudim d'aquella pau interna que res del món pot pertorbar, de treballar per tal de que els misers, quals ànimes o son un camp de lluites o bé un fossar, recobrin la pau i la vida per l'UNIC camí que hi porta: JESUCRIST.

L'UNIC CAMÍ. No n'hi ha cap més. Totes quantes receptes ens puguin donar els savis més savis, passats, presents i venidors, son aigua calenta per a un moribond. Rés. Totes les lleis de tots els temps i condicions, un sinapisme damunt d'un cadàvre. Rés. Només que tornant els homes, tots els homes o almenys la majoria d'ells, al camp cristià, que uns ignoren, molts més obliden i encara més blasmen; únicament així, podrà la humanitat recuperar temps de la relativa benaurança que en aquest món podem assolir.

Tots els homes. Que comencin aquells qui s'erlen al fons del seu cor un caliuet d'honradesa i de sentit comú, avui tan desusat. Que no diguin els menys rics: «Oh, que comencin els de dalt!» Que no diguin els de dalt: «Cal que comencin els altres!»

Tots a l'hora; que en totes les capes socials hi ha només que glaç d'indiferència i egoisme, o xardor d'odis infernals. El dolç escalf de la Caritat s'és esvair de totes les classes, perquè totes han oblidat, s'han separat de Jesucrist; per ço cal que els qui tenim bona voluntat, àdhuc éssent indignes i pobrissons, els en fem memòria, començant per dir: «Jo, pecador...»

VERAX.

Lluiteu i vencereu

El fatalisme no ha estat mai una concepció cristiana i, no obstant, son molts els que es planyen de la seva sort com si existís una llei oculta i misteriosa que regís la vida de l'home.

Haureu sentit dir moltes vegades: tot el que jo faig em surt malament. Soc molt desgraciat: així com alguns homes privilegiats es veuen favorescuts per la glòria i la fortuna, a mi em persegueix la desgràcia. I arriba a ésser tan gran la seva preocupació que deixen de fer moltes coses pel temor de fracassar novament.

Cal combatre aquesta concepció de la vida de l'home. No hi ha homes afortunats ni homes desafortunats: la felicitat i la desgràcia es una lògica conseqüència de la nostra manera d'obrar no obeeixen a cap llei oculta. Certament que no tots els homes triomfen, però aquesta desigualtat no pervé del fatalisme, sinó de les aptituds de cada home. Es natural que l'home que té temperament de comerciant, aconsegueixi augmentar la seva riquesa i que els homes que per raó de la seva ideologia no senten el comerç, fracassin quan intenten actuar en un camp d'acció que no els correspon.

Diguem als homes fracassats que segueixin les petjades dels que triomfen i que imitin els seus actes i triomfaràn també. Per a vencer cal lluitar. Els que passen la vida ploriquejant i no tenen audàcia per seguir camins desconeguts no vencen mai. Si seguiu un camí ben afressat i ben planer, no espereu trobar gran coses. Penseu que abans que vosaltres hi ha passat gent de tota mena. En canvi si us obriu camí entre les bardisses, us punxareu la carn i tal volta se us esquinçaran les vestidures, però descobrireu nous paratges noves meravelles. Per a vencer cal deixar de banda els nostres egoismes.

Si teniu fam no us ajaceu sota dels arbres curulls de fruits esperant que espontàniament es posin arran de llavi, redreceu-vos, allargueu la ma i arrabaseu-los de la branca i si no podeu abastar-los arrapeu-vos a la soca i enfileu-vos arbre amunt. Es així com podreu clavar la dent en els fruits sucosos.

Sigueu optimistes. No us desencoratjeu mai. Si voleu travessar un riu, més ençà o més enllà trobareu una passera.

Deixem els pessimismes per a la gent que no creu; els que creuen no estan mai sols: estan amb Déu.

J. C.

CATEQUISTICA SOCIAL

EL DRET DE PROPIETAT

9.—I EN QUIN SENTIT, DONCS, S'AFIRMA LA LIMITACIÓ DEL DRET DE PROPIETAT, SEGONS EL CONCEPTE CATOLIC?

a) Com a dret d'apropiació, en el sentit de que la apropiació va condicionada i regida per normes, les quals si fossin ben observades, evitarien una bona part d'acumulacions vicioses de la propietat, tant pel que toca a la propietat de la terra, com en ordre a la propietat monetaria i industrial.

Aquestes normes son de dret natural unes, i de dret positiu cristià altres. Ben entès que el dret positiu cristià inclou també les lleis civils justes, donades per l'autoritat competent. Son normes obligatòries de moralitat i de justícia. Es innegable que si tota l'activitat d'adquisició o apropiació dels bens materials es mantingués sempre dintre aquestes normes, no fóra tant fàcil, com ho es prescintint-ne, ni tant general l'amuntegament d'enormes riqueses en una sola ma. No més llevant de la producció i del comerç tota mena de frau i engany, tota opressió i explotació iniqua del pobre, tota especulació amb les baixes passions, s'obtindria ja, sens dupte, una més general repartició de les riqueses. No volem pas dir que tota gran acumulació de riquesa es faci a base d'injustícia i d'immoralitat. Reconeixem, molt de bon grat el fet de grans fortunes immaculades. Però creiem també que una part d'elles porten un vici original. Seguint el procés històric de la seva formació, les trobariem fonamentades sobre la ruïna de moltes consciències, sobre l'explotació fraudolenta de moltes famílies. Pensem, no més, en la pornografia i la usura. Res direm del fet, prou freqüent també, de l'omissió i de la infracció d'altres deures (que directament no miren l'activitat econòmica), per tal de dedicar-se l'home més a pler a satisfer el seu afany d'enriquir-se. La fórmula cristiana permet, doncs, l'enriquiment inde-

finit; però sempre dintre la guarda integral de la pròpia obligació, arribant a condemnar fins el desig intern immoderat i irracional de riqueses

b) Com a dret de disposició, en el sentit de que, cristianament, mai el propietari pot desconèixer, ni negligir, la cabdal destinació de les riqueses, naturals i produïdes, al bé de tota l'humanitat. Deia Sant Pau al seu deixeble Timoteu: Als rics del mon mana's que amb facilitat comuniquin els seus bens. El posseïdor de riqueses no pot, doncs, excloure irracionalment, capriciosament, del seu ús al proïsme. Sempre que els nostres germans de llinatge en tenen necessitat, les nostres riqueses supèrflues han d'estar a la seva disposició. Però cal notar bé que diem: les nostres riqueses supèrflues; que parlem de casos de necessitat veritable; que aquesta necessitat ha d'ésser precisament de la riquesa nostra. En concret costa treball determinar fins on arriba, moltes vegades, la nostra obligació de socorrer amb la riquesa nostra la necessitat d'altri. Però també, en concret, podem assegurar que si tot cristià complís bé aquest deure tal com l'enten, o tal com sent l'obligació de conèixer-lo, el mon aniria molt diferent del que veiem ara. La llei divina de beneficència resta, per dissort, avui tant incomplida com moltes lleis humanes. Limitem, demés, l'ús de les riqueses, segons l'esperit cristià, les virtuts de prudència i de temperança, la llei d'interès comú, i altres lleis més de lluny o més d'aprop amb aquell ús relacionades, totes les quals convé molt i molt incutir i recordar a les persones de bona posició. Podem assegurar que el bon ús, l'ús perfectament cristià de les riqueses, faria més ell sol que totes les lleis possibles de política-social, per a evitar i ofegar la rebel·lió dels pobres contra els rics. Fora el gran sedant de la lluita de classes; el gran pacificador social. La fórmula fonamental de curació dels mals socials, pel que toca als rics, és recomanar l'insistenment, eficaçment, incansablement: Feu bon ús de la vostra riquesa.

El dibuix d'En Josep Obiols és un clam contra la inconsciència dels qui posen a les mans de criatures brownings imitats per a que hi juguin.

¡Jugar a atemptats! Educació magnífica per als infants!

Responsables en son els fabricants i els venedors d'aquesta joguina infame. Si no tenen cor de pares ni consciència d'homes, tinguin el menys l'instint defensiu de classe, l'instint de patrons, de no proporcionar als petits uns objectes que els hi han de desvetllar apicions tan abominables com subversives.

LA JOGUINA MALEIDA

—Llenceu-la, fillets meus, aquesta mala joguina. Amb una d'igual van matar el vostre pare.

La crisi del sindicalisme a Espanya. El que diu l' Angel Pestaña

En el número 1 del setmanari madrileny, «Nueva Senda», en Pestaña hi publica un article (que comentarem en properes edicions), i del qual en retallem els següents paràgrafs, que resulten interessants per la firma que'ls sotseriu:

«La organización sindical atraviesa una crisis que puede conducirla, no a la muerte, ya que no puede morir lo que en idealidad representa la vida, pero sí, a una actuación estéril e infecunda. Y puede conducirla, porque a la organización le ha sucedido lo que les sucede a esos niños que raquíticos físicamente, pero muy desarrollados intelectualmente la falta de equilibrio los conduce a la esterilidad o a la muerte en cuanto se los pone en contacto con los libros y la enseñanza. El exceso de desarrollo de unos órganos, acarrea el aniquilamiento de los otros, desarrollándose a sus espensas provocando un desequilibrio que destruye o paraliza.

Negar que el espíritu de clase y el deseo de sindicarse entre los trabajadores de España se ha desarrollado en forma inesperada, por lo rápida, sería cerrar los ojos a la realidad. Y no seremos nosotros quien los cierre. Pero negar que la idealidad de esas multitudes que tan rápidamente vinieron a los Sindicatos quedaba limitada a la conquista de una hora menos y una peseta más, sería algo peor, tampoco seremos nosotros quien lo niegue. En uno como en otro caso, cabe examinar las cosas sin perjuicios y con toda la claridad y amplitud que nuestra capacidad lo permita.

Producto de estas concepciones limitadas, pero inmediatas, fué el crecimiento de la organización sindical; y producto de haber conseguido una parte de estas aspiraciones, es que ahora, en los momentos difíciles, cuando la persecución de nuestros adversarios arrecia cuando más falta hace la cohesión y unión de las clases trabajadoras para defenderse de nuestro enemigo, se produce una grave distensión en los organismos sindicales, y los mismos que locamente vinieron a los Sindicatos, ahora, estúpidamente, se separan de ellos, esperando mejores tiempos; como si el ser sindicalista pudiera equipararse aún artículo comerciable en el que sólo debemos tratar cuando hay posibilidades de ganancia.

Este fenómeno que se ha producido, no en esta o en aquella región de España, sino más bien en toda la península, marca la que—aunque inde-

bidamente—queremos llamar crisis del sindicalismo. Hemos llegado a la vértice, en ella estamos, y lo peor es que estamos sin orientaciones bien definidas para vencerla y emprender el verdadero y recto camino que nos conduzca a la que que tantas veces hemos soñado, tierra de promisión.

Los momentos son difíciles, y además de difíciles trágicos. La muerte triunfa en todas partes. La vida humana ha llegado a considerarse como algo sin valor, que puede ser suprimida con el mayor desdén, y hasta casi reclamando de la víctima una *amable sonrisa* por haberle *descargado de tan pesada como fastidiosa carga*. Y si a este desprecio de la vida ajena unimos la descomposición del régimen capitalista; y si a estos dos factores agregamos la falta de idealidad en las muchedumbres proletarias, se verá que la perspectiva no resulta nada halagüeña, ni atractiva, y que más bien impulsa al negro pesimismo, elemento corruptor y disolvente de los más decididos esfuerzos. Los momentos son difíciles, es verdad; pero para eso estamos aquí, para vencerlos. Si no hubiera contrariedades, la vida sería demasiado monótona. Nuestro deber es luchar hasta que los obstáculos se vean a nuestra espalda».

Grans mercès

La majoria dels periòdics catòlics de la nostra terra, han parlat falaguerament de l'aparició de CATALUNYA SOCIAL. Agraim fonamentalment la seva salutació i les paraules d'encoratjament que ens adrecen.

Agraim també des d'aquestes planes, les felicitacions que havem rebut de moltes personalitats del camp social catòlic, les quals, a l'ensems, ens ofereixen la seva valuosa cooperació.

Per a correspondre a la bona acollida que ens ha donat el públic procurarem introduir millores que facin més estimable la nostra publicació. La primera d'aquestes serà publicar cada setmana un extracte dels fets socials de més transcendència ocorreguts arreu del món. Els nostres llegidors, trobaràn en aquesta nova secció, notícies de gran interès.

L'adquisició d'aquestes notícies, representa un nou esforç per CATALUNYA SOCIAL, però sabem que el públic sabrà agrair-lo, i que els nostres amics seguiràn propagant amb entusiasme la nostra publicació.

Els llibres dolents

Així com les matèries tòxiques maten el cos, les males lectures maten l'esperit.

Es comença de vegades a obrir un llibre dolent per curiositat, i quan voleu deixar-lo no podeu, perquè l'error té per a molta gent una fascinació irresistible. Els llibres dolents, doncs, no deuen fullejar-se ni per curiositat.

Son molts els obrers que es creuen cultes perquè han llegit totes les obres infectes que ha produït la literatura anarquista. Coneixer únicament les obres d'una determinada escola no es cultura, es partidisme. Si els que tenen l'esperit extraviat i la intel·ligència perturbada, llegissin obres bones, arribarien a emancipar-se de la tirania de l'error. Però com voleu que els seus ulls s'obrin a la llum de la raó, si el seu aliment espiritual el constitueix la lectura d'aquestes obres escrites espresament per a perturbar les intel·ligències!

Creiem que es una grossa equivocació permetre la venda d'aquestes obres.

Segurament si els autors dels llibres anarquistes donessin conferències públiques i diguessin les mateixes atrocitats que divulguen en les seves obres de propaganda, els processarien.

Es que es defés dir amb la paraula ço que es diu amb la ploma?

Pensem que el llibre té més eficàcia que la paraula, car aquesta es momentànea i aquell és permanent. Un llibre dolent damunt de la taula, és una temptació contínua, és una prèdica persistent.

Em diran, potser, els partidaris d'aquestes lectures que la prohibició de la venda de llibres dissolvents representaria un atac a la llibertat. Es que no pot prohibir-se tot allò que sigui perjudicial per a la salut pública?

Si les autoritats saben que un comerciant ven un article que es altament perjudicial per al nostre organisme, no prohibiran la seva venda?

Es que hem de donar més importància a la carn que a l'esperit? No sabem que la mort de l'esperit porta conseqüències fatals per a la societat? Ignorem que sense esperit no hi ha grandesa possible? Es que els pobles poden ésser grans si es preocupen únicament de les coses materials? Abans que tot havem de salvar l'esperit. I com volem salvar-lo si permetem que es venguin aquests follets i aquests llibres innobles que lleven la dignitat i la grandesa de l'home?

Es combat la família, les autoritats, la

pàtria. Es nega l'existència de Deu i es combat la influència benefactora del cristianisme. L'home es un ser purament animal, sense afeccions, sense delicadeses, sense amor. El matrimoni és una immoralitat. Es canten les excel·lències de l'amor lliure, el qual no es altra cosa que una necessitat fisiològica.

Aneu a la parada de llibres i gairebé no hi trobareu altres obres que aquestes.

Es l'aliment del poble, és el pa espiritual de molts obrers.

Segurament si posessin a la venda llibres de tendències polítiques que calumniessin les autoritats i les institucions, els retirarien seguidament de circulació. No es pot ofendre el Cèsar, però es pot ofendre impunement a Deu.

Per als homes totes les restriccions, però a Deu totes les llibertats. Ens estranya que hi hagi homes d'un refinament pervers que fabriquin bombes, i què son aquestes bombes més que una conseqüència de la lectura de les obres anarquistes que es venen a la llum del dia?

I que direm de les obres pornogràfiques? Perque al costat de les obres anarquistes, hi trobareu sempre follets pornogràfics. La moralitat és un convencionalisme social, diuen els enemics de l'ordre. La immoralitat és una preparació per a l'anarquia. Prostituint la gent, s'obtenen adeptes.

El més sensible és que aquests llibres que converteixen l'home en un ser irracional, son llegits per gent jove. La joventut que és perillosa perquè no té el seny de l'home ni l'innocència de l'infant, es deixa enganyar fàcilment per la veu seductora de la lascivia. La immoralitat es un dels mals que fa més estralls a la societat. Es la tuberculosi de l'ànima.

Com volem que la joventut esmerci les seves energies en obres grans i generoses si posem a les seves mans aquests llibres immundes, que fan fetor de cadaver? Can volem que estimin noblement, si viuen sota la influència perturbadora de la luxúria?

Cal, doncs, combatre sense pietat les obres i els diaris immorals.

Hem de fugir d'un home immoral com d'un cos apestat.

Contra aquests enemics esgrimim l'arma llibertadora de l'espiritualitat. Contra la matèria l'esperit i contra l'anarquia el seny i l'ordre.

Esperit, esperit i esperit. Aquest ha de ser el nostre lema. Esvaim la fetor de la carn, amb el perfum suauíssim de l'ànima.

J. C.

ELS LLIBRES NOUS

PREGUEM ALS AUTORS I ALS EDITORS QUE VULGUIN QUE DONEM COMPTE DE L'APARICIÓ DE LLURS LLIBRES EN AQUESTA SECCIÓ, QUE ENS REMETIN UN EXEMPLAR.

LE MIRAGE DU SOVIETISME.—Max Hoshiller.—Preface de A. Merrheim.—*Bibliothèque Politique et Economique, Payot et Cie., Editeurs, Paris, 1921.*

La dictadura sobre tots i tothom, la dictadura encarnant-la en Lenin, ha fet recular la civilització un segle. Aquest és el mot de ordre unaním dels capdavaners del socialisme europeu començant per en Kautsky.

Es verament notable que la més dura crítica del règim pseudo-comunista de Rússia, i atacs més sagnants al seu *leader*, pervinguin no pas del sector conservador de la societat, sino més bé, de les extremes esquerres, on ocupen llocs de vanguardia, homes com en Merrheim i l'autor de la present obra, Max Hoshiller, camarades d'en Lenin en la Conferència de Berna.

Es aquesta una obra ben difícil de condensar en una petita nota, car tots i cada un dels seus capítols son eminentment suggestius i altament interessants.

L'«*Information ouvrière et sociale*» escrivia referint-se a aquest llibre, que és el millor que s'ha escrit per a desvaneixer l'espillatge que el règim soviètic exerceix encara sobre tants esperits.

Es una obra d'una documentació seriosa i d'una impressionant lectura, escrita per un testimoni del cop d'Estat bolcheviqui.

¿Perquè Lenin ha abandonat el soviétisme per a caure en l'autocràcia? Merrheim sen clarament.

En el pròleg i Hoshiller en el text, ho expo-

Lenin, per temperament, és ja un autòcrata, havent sigut abans de la guerra el causant de la perpetua divisió i escisió dels partits socialistes russos, i aquesta és la tàctica que ara segueix en l'organització sindicalista de tots els països. La seva dèria no és altra actualment, i empleant una gràfica frase dels socialistes austriacs, que *trencar l'espinà dorsal del moviment obrer*, i destruir l'organització sindical internacional.

Per cò el prologuista i l'autor el combaten, per raons de lògica i per altres de tàctica, i sobretot, per ésser els dos, partidaris del Sindicalisme talment com fou definitiu en el Congrés confederal l'Amiens de 1906, que es proposa seguir una obra constructiva, ben contrepesada a la labor destructiva de Lenin tan pròxim parent dels anarquistes.

El merrianisme revolucionari.—El duumvirat Lenin.—Trotzky.—El proletariat fan-

tasma.—La debilitat de la burgesia i l'adveniment dels soviets.—Els soviets concebuts per Lenin.—La llegenda de la dictadura del proletariat.—La apologia de la incompetència.—Els soviets de fàbrica en acció.—Els ferrocarrils i els ferroviaris.—La nacionalització anarquista.—De que viu l'obrer comunista.—La decepció de Lenin: De l'anarquia a l'Autocràcia; i com a conclusió: l'empenta del moujik, son temes que venen desenrotllats en altres tants capítols i sobre els quals hi caben les més estupendes gloses.

Es notable la frase escrita per Kobosef, enginyer i dictador dels ferrocarrils, en el manifest que el 14 de Maig de 1918 dirigí als ferroviaris.

«La jornada de vuit hores, els digué, i el jornal han desmoralitzat les masses inconscients, que han trobat en aquestes reformes una crida al seu esforç per la màxima productivitat, sino una consagració del dret a la vagància.

Resumit l'impresió que ens produeix la lectura d'aquest llibre, direm que ell evoca en tota sa cruesa el barbre retrocés d'una societat que ha substituït en la funció directiva, l'intel·ligència per la força.

DEFENSA DE LA PROPIEDAD AGRAVIADA.—El georgismo o impuesto sobre el valor del suelo. ¿Se puede ser propietario?—Por don José M. Azara. Presidente del Sindicato Central de Aragón de Asociaciones Agrícolas Católicas. Zaragoza. Talleres Editoriales del Heraldo de Aragón, 1921.

El senyor Azara, Regidor de l'Ajuntament de Saragossa i esforçat propagandista catòlic, ha publicat aquesta obreta, per a neutralitzar la campanya extremista de propagandes socials, promoguda per elements ultra-avençats.

Nascut el llibre en aquest ambient d'anècdota, no és d'extranyar que mantés vegades l'autor prengui un tó més polèmic que científic. No obstant, la seva lectura conté una pila de cites que el fa molt interessant.

CONCEPTO ECONOMICO Y JURIDICO DE LA PROPIEDAD, por don Francisco Bergamín. Presidente de la Academia.—Publicaciones de la Real Academia de Jurisprudencia y Legislación.—Editorial Reus, S. A.—Madrid, 1920.

En la inauguració del curs el senyor Bergamín, President de la Reial Acadèmia de Jurisprudència i Legislació, pronuncia un discurs, sobre el tema que encapsala aquesta nota, i en el qual tractà del tema de moda, el *Sindicalisme*. Discrepem molt en algunes manifestacions del autor, i ens dolem de la seva dèria contra nostra terra.

F. MANICH.

D'ací d'allà

Llegim que el Ministre de la Governació es vol preocupar de la reglamentació del joc per tal de reduir el seu excessiu desenrotllament.

A la plana d'anuncis d'un diari hi veiem el següent:

RULETA!!!

«Deseo socio libre y formal con 2,500 ptas., para explotar novísima combinación inédita, que resuelve el problema de jugar con verdadera ventaja sobre el banquero. Asunto serísimo; enormes beneficios a realizar; sin riesgo posible.»

¡Eureka!—dirà el senyor Bugallal.—Ja he trobat el truc; crear un centre docent i dar conferències de divulgació per aprendre a guanyar sempre i adeu banquers.

La idea, confessem, ens plau força.

Es veu, però, que els homes d'estat ja han trobat altra solució per afeblir el joc, i és fomentar el *Joc nacional*: La loteria

Ara mateix per enllemnir la gent han organitzat una rifa el mes de Maig amb els mateixos premis que per Nadal.

¿Voleu fer-vos rics? Res de treballar, ni de enterbolir-vos el cervell; jugueu a la loteria i el Tresor públic també hi guanyarà, perquè fa de banquer.

Però es veu que la fal·lera nadelenca que obliga a posar unes pessetetes a ca l'adroguer, i al carboner i a un dècim que ha comprat un oncle de la cunyada del cosí del gendre d'un senyor amb qui varem fer amistat prenent el sol al mateix banc de la Diagonal, no influeix en aquesta temporada en que el sol ja pica, i és diu que l'Estat hi perdrà diners car no ha venut números.

Si això vol dir una reacció, ens alegrem de que aquesta darrera *rifada*, hagi estat una lliçó.

En Marcel·lí Domingo veient que fent de revolucionari altres li passen la mà per la cara, es dedica a anar pel mon predicant conservadorisme.

Ara a Pontevedra, davant un públic obrer, ha blasmat del règim soviètic de Rússia i ha declarat que això de les classes és una fal·lòria.

¿Fal·lòria les classes? Es veu que no s'en recorda de quan era a Tortosa de mestre.

Nosaltres a les prèdiques burgeses d'En Marcel·lí hi apliquem la següent dita: El diable quan va estar fart de carn, es va ficar a frare.

En aquest cas, frare predicador, que per alguna cosa es diu Domingo.

El personal de Gràcia i Justícia, davant unes disposicions del Ministre del ram, senyor Piniés, que ells creuen atenten contra els seus drets, promouràn una ferma protesta i arribaràn a demanar l'ajuda de la Unió de funcionaris si no s'atén a les seves peticions de justícia.

Tanta *justícia* com vulguin, però la Unió de funcionaris ens fa olor de vaga de funcionaris (recordem les d'Hicenda, Correus...), i certament, no ens fa *gràcia*.

Ha aparegut un nou setmanari sindicalista titulat «Nueva Senda», portaveu dels treballadors del ram d'alimentació.

Entre altres proses substancials i alimentícies en publica una que retola «Repressión i terrorismo» i en la que fa unes distincions sobre com a conseqüència de la repressió sorgeix el terrorisme o si es el contrari com afirmen les classes burgeses.

Endevinalla: ¿Què va ser primer, l'ou o la gallina? Nosaltres no ens atrevirem a discutir amb uns representants del ram de l'alimentació sobre matèria tan culinària.

La solució ens la daràn en el pròxim número aquests senyors de la «Nueva Senda» que no tenen res que veure amb aquells pocs sabidors de la «Escondida Senda».

A la darrera sessió celebrada pel Consell de l'Institut de Reformes Socials, es va fixar la càrrega màxima que un obrer podrà dur, que serà de 60 kilos.

Ens sembla que es massa poc, perquè vivim en uns temps que la gent acostuma a tirar-s'ho tot a l'esquena...

Han visitat el Ministre de la Governació els propietaris de les barraques de «Pim, pam, pum!» per protestar de que no se'ls deixi exercir llur indústria.

Precisament ara que el *pim, pam, pum* està a l'ordre del dia, no hi veiem tampoc el motiu de la prohibició.

NOTICIARI

El terrible flagell de la llagosta el tenim molt aprop, dissortadament. Als extensos erms de la frontera d'Aragó i a la comarca dels monegres s'ha congriat en grans quantitats aquest destructor insecte, i com la campanya oficial d'extinció ha començat tart i amb pocs mitjans, hi ha temensa de que prompte invadirà les terres catalanes.

—S'ha publicat un R. D. de Foment que posa a mans del Ministre d'aquest Ministeri la marxa econòmica i adhuc l'existència de moltes indústries a les quals «podrà exigir» «que notifiquen a les autoritats corresponents el preu a que venen els seus productes». El Ministre «podrà fixar els preus sota el qual han de cedir el carbó els explotadors de les mines», i el mateix «a les Empreses siderúrgiques i metalúrgiques».

Per a fer efectives aquestes i altres mides el Govern podrà emplear l'Arancel segons proposta del citat Ministre.

—A Madrid i al Palau de Comunicacions, ha tingut lloc el Certàmen de l'Estalvi, presidint-lo els Ministres de Governació i del Treball. Aquesta es la primera vegada que's celebra la dita festa que ha obtingut un exit esclatant.

Segons les dades llegides, el petit estalvi a Espanya sume uns 1,000 milions de pessetes, qual quantitat, representa el 1 per cent de la riquesa nacional.

La Caixa Postal d'Estalvi contribueix a aquest satisfactori progrés.

—S'anuncia la celebració d'un Congrés Pa-

tronal a Vigo, del 20 al 24 de Juny, en el qual es tractaran els següents interessants temes:

Creació d'un Cos jurídic-social.

Organismes patronals i obrers.

Lleis de Sindicació obligatòria, del Contracte del Treball, de la Jornada màxima i mínima, de la Remuneració del Treball i dels Tribunals del Treball.

Estudi de es qüestions que es refereixen a les diferents classes del segur obrer.

—Entre els elements productors existeix una gran alarma per les darreres disposicions aranzelaries que posen moltes indústries en greu situació.

Pel que es veu, el tancament de tallers i fàbriques que arreu es note, res diu ai Go-la política aranzelaria del qual—si es que en té,—s'orienta més cap a fora que cap dins d'Espanya.

Els elements que es consideren perjudicats han emprès una gran campanya de defensa i restauració aranzelaria en sentit protector moderat.

**Aquest número ha
sigut passat per la cen-
sura gubernativa**

CATALUNYA
SOCIAL SURT ELS DISSABTES

Un any. 8 ptes.

Sis mesos 4 »

Cada número . . 15 cèntims.

ANUNCIS A PREUS ECONÓMICS

CONSULTORIO CLÍNICO

DEL

DR. R. JORDÀ MASIP

Tratamiento moderno de las enfermedades génito-urinaris y cirugía

Condiciones especiales para trabajadorse.

HORAS DE VISITA:
DE 7 A 9, TARDE.

BOQUERIA, 27 pral. 2.^a
Entrada: ALSINA, 3

LEGÍA

CONEJO

REHUSAR BOTELLAS MAL TAPADAS

INDUSTRIA MARCA CATALANA DEPOSITADA

GRAN CERERIA DE ANTONIO SALA

40 Calle de la Princesa 40
Teléfono 428

BARCELONA

PRIVILEGIADO POR S. M.
2 Grandes premios

BLANQUEO de Ceras en grande escala
NUEVO SISTEMA AL VAPOR
2 Diplomas de honor

FABRICA de Bujías Estearicas y transparentes

GRAN CERERIA
ESPECIALIDAD en cirios, blandones, ha-
chas, candelas y todo lo
concerniente al ramo de cereria, elaborado con toda
perfección al peso, forma y gusto de cada país en CE-
RAS PURAS DE ABEJAS para el CULTO CATOLICO,
y con buenas mezclas de varias clases y precios. «Sin
humo, olor ni carbón.»

BLANQUEO DE CERAS en gran escala, puras sin mezcla.
CERAS AMARILLAS de todas proceden-
cias. Cerecina, Perafina, Estearina, etc.etc.

FABRICA de BUJIAS Estearicas y trans-
parentes, blancas
y colores de todas clases y varios precios. Cirios y
blandones estearicos de todas dimensiones.

Casa fundada en 1858. Expediciones a todos
los puntos de la Península y Ultramar.
12 MEDALLAS DE 1.ª y 2.ª CLASE

Princesa, 40 ANTONIO SALA Barcelona
Teléfono, 428. A.
Se remiten notas de precios, y catálogos, gratis.

304 (46.71) Cat.

LLET CONDENSADA

PROVEU-LA

ES LA

UNA

MELLOR

VEGADA

MARCA

“LA LECHERA”

SERVICIOS DE LA COMPAÑIA TRASATLÁNTICA

Línea de Cuba Méjico.—Servicio mensual saliendo de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 y de Coruña el 21, para Habana y Veracruz. Salidas de Veracruz el 16 y de Habana el 20 de cada mes, para Coruña, Gijón y Santander.

Línea de Buenos Aires.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 4, de Málaga el 5 y de Cádiz el 7, para Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires; emprendiendo el viaje de regreso desde Buenos Aires el día 2 y de Montevideo el 3.

Línea de New-York, Cuba, Méjico.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 25, de Valencia el 26, de Málaga el 28 y de Cádiz el 30, para New-York, Habana y Veracruz. Regreso de Veracruz el 27 y de la Habana el 30 de cada mes con escala en New-York.

Línea de Venezuela-Colombia.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 10, el 11 de Valencia, el 13 de Málaga, y de Cádiz el 16 de cada mes, para Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico y Habana. Salidas de Colón el 12 para Sabanilla, Curacao, Puerto Cabello, La Guayra, Puerto Rico, Canarias, Cádiz y Barcelona.

Línea de Fernando Póo.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 2, de Valencia el 3, de Alicante el 4, de Cádiz el 7, para Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma y puertos de la costa occidental de Africa. Regreso de Fernando Póo el 2, haciendo las escalas de Canarias y de la Península, indicadas en el viaje de ida.

Regreso de Fernando Póo el 2, haciendo las escalas de Canarias y de la Península, indicadas en el viaje de ida.

Línea Brasil-Plata.—Saliendo de Bilbao, Santander, Gijón, Coruña y Vigo para Río Janeiro, Montevideo y Buenos Aires, emprendiendo el viaje de regreso desde Buenos Aires para Montevideo, Santos, Río Janeiro, Canarias, Vigo, Coruña, Gijón, Santander y Bilbao.

Además de los indicados servicios, la Compañía Trasatlántica tiene establecidos los especiales de los puertos del Mediterráneo a New-York, puertos Cantábricos a New-York y la Línea de Barcelona a Filipinas, cuyas salidas no son fijas y se anunciarán oportunamente en cada viaje.

Estos vapores admiten carga en las condiciones más favorables y pasajeros, a quienes la Compañía da alojamiento muy cómodo y trato esmerado, como ha acreditado en su dilatado servicio. Todos los vapores tienen telegrafía sin hilos. También se admite carga y se expiden pasajes para todos los puertos del mundo, servidos por líneas regulares.

FRANQUEO CONCERTADO

Los J. a Hormiga de Oro Calle Nueva de S. Francisco, 72, Barcelona